

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Ing. V. L.**, zast. Mgr. Petrem Janečkem, advokátem, se sídlem Dr. Foustky 717, Kladno, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Středočeský kraj**, se sídlem Žitná 12, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2016, č. j. 1625784/16/2110-00540-201353, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, č. j. 45 Af 28/2016 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Petru Janečkovi, advokátovi, se sídlem Dr. Foustky 717, Kladno, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti v částce celkem 3.400 Kč, která mu bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Dne 13. 1. 2016 vydal žalovaný exekuční příkaz na srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů pod č. j. 66980/16/2110-00540-201353, kterým uložil České správě sociálního zabezpečení provádět daňovou exekuci srážkami z důchodu žalobce až do výše 350.240 Kč (částka 343.374 představuje daňový nedoplatek a částka 6.866 Kč představuje exekuční náklady). V podání ze dne 1. 2. 2016 označeném jako „návrh na zastavení exekuce“, žalobce popsal důvody, na základě nichž má za to, že žalovaný musí evidovat na žalobcově

daňovém účtu přeplatek přesahující 20.000 Kč, a namítá nezákonnost dodatečného vyměření daně za rok 1997. V podání ze dne 25. 2. 2016 označeném jako „doplnění návrhu na zastavení exekuce“ žalobce uvádí, že mu není jasné, čeho se exekuční příkaz ze dne 13. 1. 2016 týká. Přestože se v něm uvádí, že vymáhaná částka je příslušenstvím k dodatečnému platebnímu výměru, žalobce má za to, že již splatil vše, co na dani dlužil, a má výhrady k tomu, že je mu stále na základě exekučního příkazu sráženo z důchodu.

[2] Dne 19. 4. 2016 vydal žalovaný v záhlaví uvedené rozhodnutí, v němž uvedl, že předcházející žalobcova podání posoudil jako námitky proti exekučnímu příkazu ze dne 13. 1. 2016. Žalovaný námitku žalobce zamítl. Konstatoval, že námitkami týkajícími se vzniku nedoplatku se již nelze v rámci exekučního řízení zabývat; ostatně proti rozhodnutí o doměření daně a vyměření daňového penále již žalobce opravnými prostředky brojil, avšak neúspěšně. Žalovaný dal žalobci za pravdu, že mu bylo v minulosti nedopatřením strženo o 47.052 Kč navíc, z neoprávněně stržené částky mu však žalovaný přiznal úrok ve dvojnásobné výši repo sazby a použil jej na uhrazení jiných daňových nedoplatků žalobce. Poté uvedl, že žalobcův současný daňový nedoplatek vymáhaný prostřednictvím exekučního příkazu ze dne 13. 1. 2016 představuje daňové penále ve výši 343.374 Kč (platební výměr na daňové penále č. 138660/06/030913/1400), daňové penále ve výši 333 Kč (platební výměr na daňové penále č. 163762/09/030915201767) a daňové penále ve výši 7.561 Kč (platební výměr na daňové penále č. 178633/08/030913/1400).

[3] Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 4. 2016, č. j. 1625784/16/2110-00540-201353 a dále proti vyrozumění žalovaného ze dne 3. 6. 2016, č. j. 2968207/16/2110-51521-201341, a proti exekučnímu příkazu žalovaného č. j. 66980/16/2110-00540-201353. Krajský soud v Praze usnesením ze dne 25. 9. 2016, č. j. 45 Af 21/2016 – 26, řízení o žalobě proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného a proti výše uvedenému vyrozumění vyloučil k samostatnému projednání.

[4] Žalobce v žalobě vyjádřil nesouhlas se způsobem, jakým žalovaný rozhodl o jeho námitce a poukázal na okolnosti vzniku daňového nedoplatku (členství žalobce ve sdružení fyzických osob s Ing. Č. a spory, které s ním žalobce měl).

[5] Krajský soud v Praze shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Konstatoval, že k žalobním bodům nově uplatněným v doplnění žaloby ze dne 1. 3. 2017 a v replice ze dne 3. 7. 2017 nepřihlížel, neboť posledním dnem dvouměsíční lhůty pro jejich uplatnění byl pátek 18. 11. 2016.

[6] Krajský soud shledal, že žalobce v uplatněných žalobních bodech popsal genezi vzniku svých daňových nedoplatků a historii soukromoprávního sporu se svým někdejším společníkem ve sdružení fyzických osob a uvedl důvody, na základě kterých má za to, že dodatečný platební výměr a stanovení daňového penále byly vydány v rozporu se zákonem. Jinými slovy směřuje své žalobní námitky do zákonnosti exekučních titulů, nebo obecně do nalézacího řízení. Okolnosti týkající se vyměřovacího řízení však již v situaci, kdy je žalobou napadeno rozhodnutí vydané v exekučním řízení, nelze přezkoumávat. V této souvislosti poukázal na závěry uvedené v usnesení NSS ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 75, a rozsudcích téhož soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54, a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 As 138/2014 - 39.

[7] Obecně uplatněné námitce, že údaje v exekučním příkazu jsou zatíženy řadou chyb, krajský soud nepřisvědčil, jelikož v exekučním příkazu nenalezl žádné chyby, tím méně takové, které by způsobily jeho nezákonnost.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[8] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítal nesprávnost argumentace krajského soudu, že upřesnění žaloby ze dne 1. 3. 2017, resp. replika ze dne 3. 7. 2017, obsahují nové žalobní body. Podle stěžovatele jeho podání ze dne 1. 3. 2017 není doplněním žaloby o nové žalobní body, ale pouze upřesněním stávající žaloby. Stěžovatel totiž již v žalobě uvedl, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť v době jeho vydání nebyla vyřešena šest let vratka přeplatku ve výši 47.000 Kč, nebyly vyčísleny úroky z prodlení ve výši cca 42.000 Kč a nebyl opraven jeho daňový účet.

[9] Krajskému soudu nelze podle stěžovatele přisvědčit, že lhůta pro uplatnění žalobních bodů uplynula pouhé tři dny po doručení usnesení zástupci žalobce, který mu byl v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s. ustanoven z důvodu nezbytnosti k ochraně jeho práv, když výklad krajského soudu by ochranu práv žalobce v soudním řízení de facto znemožnil.

[10] Stěžovatel je tudíž přesvědčen o tom, že krajský soud se měl argumentací uvedenou v jeho podání ze dne 1. 3. 2017 a v návazné replice zabývat, a pokud ji bez dalšího přešel, zkrátil procesní práva žalobce.

[11] V další námitce stěžovatel namítl, že rozsudek krajského soudu byl nesprávně vydán bez nařízení jednání. Přípis nalézacího soudu obsahující výzvu k vyjádření se k možnosti vydat rozsudek bez nařízení jednání totiž měl krajský soud s ohledem na § 42 odst. 2 větu druhou s. ř. s. doručit přímo stěžovateli, a nikoli pouze jeho právnímu zástupci.

[12] Stěžovatel dále zpochybnil, že krajský soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, neboť v době vydání exekučního příkazu neměl žalovaný vůbec vyřešen přeplatek stěžovatele z roku 2010 ve výši 47.052 Kč, nebyly vyčísleny úroky z prodlení přesahující částku 42.000 Kč a nebyl zpracován daňový účet žalobce. Výše exekvovaných částek nemohla být proto správně stanovena a rozhodnutí žalovaného tak nebylo „projednatelné“.

[13] Závěrem stěžovatel namítl, že rozhodnutí žalované je ve smyslu § 105 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, stiženo nicotností, k čemuž měl krajský soud přihlédnout i bez výslovného návrhu stěžovatele.

[14] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že se ke kasační stížnosti nebude vyjadřovat.

III. Posouzení kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[16] Stěžovatel v kasační stížnosti v prvé řadě namítal, že doplnění žaloby ze dne 1. 3. 2017, resp. replika ze dne 3. 7. 2017 neobsahují nové žalobní body a představují pouze upřesnění žaloby. Z obsahu doplnění žaloby Nejvyšší správní zjistil, že v něm stěžovatel uvedl, že posouzení jeho podání ze dne 1. 2. 2016 a jeho doplnění ze dne 25. 2. 2016 toliko jako námitky vznesené podle § 159 daňového řádu bylo nesprávné a nezákonné, neboť podání žalobce mělo být podle svého obsahu posouzeno jako návrh na zastavení exekuce podaný ve smyslu § 181 odst. 2 daňového řádu. V replice pak stěžovatel dále poukázal na nesprávný úřední postup při vymáhání daňového nedoplatku, provádění nezákonných srážek převodem řádně provedených plateb nových daní do exekucí vymáhané daně a skutečnost, že již penále za rok 1997 bylo stěžovateli vyměřeno nicotným rozhodnutím. Z uvedených námitek stěžovatel v žalobě namítal pouze nezákonnost při stanovení daňového nedoplatku, na což poukazuje také v kasační stížnosti. S touto námitkou se krajský soud řádně vypořádal, když uvedl, že okolnosti týkající se vyměřovacího řízení nelze přezkoumávat v exekučním řízení. Zbývající výše uvedené námitky stěžovatel v žalobě nevznesl, jedná se tudíž vskutku o nové žalobní body a nelze proto přisvědčit argumentaci stěžovatele, že představují upřesnění žaloby.

[17] V případě námitky stěžovatele, v níž krajskému soudu vytýkal nesprávné určení lhůty pro uplatnění žalobních bodů, Nejvyšší správní soud konstatuje, že podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. musí být žalobní body uvedeny ve lhůtě pro podání žaloby (která podle § 72 odst. 2 s. ř. s. činí dva měsíce) a jejich rozšíření je podle odst. 2 téhož ustanovení možné pouze ve lhůtě pro podání žaloby. Posledním dnem lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s. pro podání žaloby v posuzované věci byla středa 29. 6. 2016, přičemž žaloba byla podána dne 27. 6. 2016. Vzhledem k tomu, že stěžovatel již v žalobě požádal o ustanovení advokáta, neběžela podle § 35 odst. 9 s. ř. s. lhůta pro podání návrhu na zahájení řízení (a uplatnění žalobních bodů). Tato lhůta znovu počala běžet okamžikem nabytí právní moci usnesení krajského soudu ze dne 10. 11. 2016, č. j. 45 Af 28/2016 – 12, jímž byl stěžovateli ustanoven zástupce Mgr. Petr Janeček, tj. dne 15. 11. 2016 a uplynula dne 18. 11. 2016, neboť poslední den lhůty připadl na svátek 17. 11. 2016. Jestliže tedy stěžovatel nové žalobní body doplnil v podání ze dne 1. 3. 2017 a následně v replice k vyjádření žalovaného ze dne 4. 7. 2017, učinil tak až po lhůtě pro podání žaloby, v níž je mohl uplatnit. Krajský soud proto nepochybil, když s ohledem na skutečnost, že žaloba stěžovatele obsahovala žalobní body, již k těmto nově uplatněným žalobním bodům nepřihlížel. S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že nelze přisvědčit námitce stěžovatele, že se krajský soud měl argumentací uvedenou v jeho podání ze dne 1. 3. 2017 a v návazné replice zabývat. Stejně tak není důvodná námitka, že postupem krajského soudu došlo ke zkrácení procesních práv stěžovatele, neboť postup krajského soudu byl v souladu se zásadou koncentrace řízení, která znemožňuje po uplynutí stanovené doby rozšiřovat žalobu o další žalobní body.

[18] K námitce, v níž stěžovatel s poukazem na § 42 odst. 2 s. ř. s. krajskému soudu vytknul, že rozsudek krajského soudu byl nesprávně vydán bez nařízení jednání, jelikož výzva k vyjádření se k možnosti rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání nebyla doručena přímo stěžovateli ale pouze jeho zástupci, Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť jak již zdejší soud konstatoval v rozsudku ze dne 7. 9. 2005, č. j. 4 Azs 471/2004 - 55, *je-li účastník v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu před krajským soudem zastoupen zástupcem s procesní plnou mocí, doručuje se výzva podle § 51 odst. 1 s. ř. s. pouze tomuto zástupci; nejedná se o záležitost, kdy by měl účastník řízení něco osobně vykonat.*

[19] Nesouhlas stěžovatele s některými skutečnostmi a závěry uvedenými v napadeném rozhodnutí žalovaného neznamená, že by krajský soud nevycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Ze strany krajského soudu tedy nedošlo k porušení § 75 odst. 1 s. ř. s., dle kterého při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[20] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel namítal, že rozhodnutí žalovaného je stiženo nicotností ve smyslu § 105 odst. 2 písm. b) a c) daňového řádu, tj. trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným a je vydáno na základě jiného nicotného rozhodnutí vydaného správcem daně. Stěžovatel nicméně neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje nicotnost rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud proto k této obecné námitce stěžovatele konstatuje, že ji neshledal důvodnou, neboť rozhodnutí žalovaného bylo vydáno věcně a místně příslušným správcem daně a bylo řádně, logicky a srozumitelně zdůvodněno. Stěžovateli tak lze přisvědčit pouze v tom, že nicotnost rozhodnutí představuje vadu, k níž soud přihlíží z úřední povinnosti. V posuzované věci však tato vada rozhodnutí žalovaného dána není, a krajský soud tudíž nijak nepochybil, pokud se otázkou nicotnosti rozhodnutí žalovaného nezabýval.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[22] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[23] Stěžovateli byl již v řízení před krajským soudem usnesením ze dne 10. 11. 2016, č. j. 45 Af 28/2016 - 12, ustanoven zástupcem Mgr. Petr Janeček, advokát. Nejvyšší správní soud proto zároveň s rozhodnutím ve věci rozhodl i o odměně a náhradě hotových výdajů tohoto zástupce stěžovatele. Ten má právo na odměnu za jeden úkon právní služby – kasační stížnost ze dne 12. 7. 2018, ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 položkou 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále náhradu hotových výdajů – režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupci stěžovatele výrokem

III. přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 3.400 Kč. Jelikož zástupce stěžovatele nedoložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, nezvyšuje se jeho nárok podle § 35 odst. 8 věty druhé s. ř. s. o částku odpovídající této dani. Zástupci stěžovatele bude tedy vyplacena celková částka ve výši 3.400 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu